

LUXEMBOURG

Tisk a informace

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 33/08

22. května 2008

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-499/06

Halina Nerkowska v. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie

**VYPLÁCENÍ INVALIDNÍHO DŮCHODU PŘIZNANÉHO ČLENSKÝM STÁTEM
CIVILNÍM OBĚTEM VÁLKY NEBO REPRESE NESMÍ BÝT ODEPŘENO POUZE
Z TOHO DŮVODU, ŽE OPRÁVNĚNÁ OSOBA BYDLÍ V JINÉM ČLENSKÉM STÁTĚ**

Takový požadavek bydliště v tuzemsku, jako je požadavek stanovený polskou právní úpravou, je nepřiměřený.

Polská státní příslušnice H. Nerkowska se narodila v roce 1946 na území dnešního Běloruska. Poté, co přišla o rodiče, kteří byli na základě soudního rozhodnutí deportováni na Sibiř, byla i ona sama v roce 1951 deportována do bývalého SSSR, kde žila v těžkých podmínkách. V roce 1957 se vrátila do Polska. V roce 1985 opustila Polsko a dlouhodobě se usadila v Německu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie (instituce sociálního zabezpečení, pojišťovna v Koszalinu) odepřel H. Nerkowske vyplácení důchodu v souvislosti s újmou na zdraví způsobenou během deportace, který jí byl dříve přiznán, z důvodu, že nemá bydliště na polském území.

Halina Nerkowska napadla toto rozhodnutí u polského soudu, přičemž uvedla, že v důsledku přistoupení Polské republiky k Unii nemůže být její současné místo bydliště překážkou obnovení vyplácení této dávky.

Sąd Okręgowy w Koszalinie (okresní soud v Koszalinu), kterému byla věc předložena, se Soudního dvora táže, zda právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, zaručené občanům Unie Smlouvou o ES, brání takovým vnitrostátním právním předpisům, jako je polská právní úprava¹, které podmiňují vyplácení dávky přiznané civilním obětem války nebo represe bydlištěm oprávněné osoby v tuzemsku.

Soudní dvůr nejprve připomíná, že v současné fázi vývoje práva Společenství spadá dávka, která má za cíl odškodnit civilní oběti války a represe za utrpěnou psychickou nebo fyzickou újmu, do pravomoci členských států. Nicméně tyto státy musí při výkonu takové pravomoci dodržovat právo Společenství, obzvláště ustanovení Smlouvy týkající se práva přiznaného každému občanovi Unie svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států.

¹ Zákon ze dne 29. května 1974 o zabezpečení válečných a vojenských invalidů a jejich rodin (Dz. U 2002, č. 9, položka 87), ve znění pozdějších předpisů, a zákon ze dne 24. ledna 1991 o bojovnících a některých osobách, které byly oběťmi válečných represí a represí poválečného období (Dz. U č. 17, položka 75).

Dále Soudní dvůr zdůrazňuje, že možnosti, které Smlouva otevírá v oblasti svobody pohybu, by nemohly mít plný účinek, pokud by státního příslušníka členského státu mohly od jejich využití odradit překážky pro jeho pobyt v přijímajícím členském státě z důvodu právní úpravy jeho státu původu, která penalizuje skutečnost, že těchto možností využil. V důsledku toho **polská právní úprava**, která znevýhodňuje některé státní příslušníky pouze proto, že využili své svobody pohybu a pobytu v jiném členském státě, **představuje omezení svobod, které Smlouva o ES přiznává** každému občanovi Unie.

Takové omezení svobod vnitrostátních státních příslušníků může být odůvodněno pouze tehdy, pokud se zakládá na objektivních hlediscích obecného zájmu, která jsou nezávislá na státní příslušnosti dotčených osob, a je **přiměřené** cíli legitimně sledovanému vnitrostátním právem.

Soudní dvůr tak má za to, že jak vůle zajistit existenci **vazby** mezi společností dotčeného členského státu a osobou, která má na dávku nárok, tak nutnost ověřit, že tato osoba **nadále splňuje podmínky přiznání** této dávky, **představují objektivní hlediska obecného zájmu**, která mohou odůvodnit dotčené omezení.

Nicméně skutečnost, že daná osoba je jednak státním příslušníkem členského státu, který přiznává dotčenou dávku, a jednak že v tomto státě více než dvacet let žila, může stačit k prokázání vazby oprávněné osoby k tomuto členskému státu. Za těchto podmínek musí být **požadavek bydliště po celou dobu vyplácení uvedené dávky považován za nepřiměřený**, jelikož překračuje meze toho, co je nezbytné k zajištění takovéto vazby.

Krom toho cíle ověřit, že osoba, která má nárok na invalidní důchod, nadále splňuje podmínky jeho přiznání, lze dosáhnout jinými, stejně účinnými, ale méně omezujícími prostředky.

Soudní dvůr tedy dospěl k závěru, že právo Společenství brání takovým právním předpisům, jako jsou polské právní předpisy v projednávané věci.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Dostupné jazyky: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, PL, SK, SL

Úplný text rozsudku se nachází na internetové stránce Soudního dvora

[C-499/06](#)

Zpravidla ho lze konzultovat od 12 hodin SEČ v den vydání.

Pro více informací kontaktujte prosím Balázse Lehoczkého

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028